

ผลสัมฤทธิ์การทำโครงการปฏิบัติการวิชา 4572710 ความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วยการสอนแบบ PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาชุมชน

จินดา นัยผ่องศรี^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ การทำโครงการนำความรู้ภาคปฏิบัติการวิชา ความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อพัฒนาชุมชนของนักศึกษา วท.บ.คหกรรมศาสตร์ ด้วยการวางแผนการสอนแบบ วงจร PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาคหกรรมศาสตร์ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2555 และลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบเจาะจงจากนักศึกษา วท.บ.สาขาคหกรรมศาสตร์ที่เข้าศึกษาในปี การศึกษา 2553 เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า T-test ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้งกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้น ($\bar{X}$ 8.36) มากกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ 5.55) คิดเป็นร้อยละ 100 จากการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการด้วยการสอนแบบ PDCA โดยประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาพรวมระดับกลุ่มสูงกว่าก่อนเรียน ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากการจัดการ เรียนการสอนแบบ PDCA

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนแบบ PDCA เศรษฐกิจพอเพียง

¹อาจารย์ สาขาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

* ผู้นิพนธ์หลัก

Study on the achievement of PDCA teaching technique in the family relationship laboratory project according to the sufficiency Economy of community development

Jinda Naiphongsri^{1*}

Abstract

In present study, the achievement of PDCA teaching technique was investigated in the family relationship laboratory project according to the sufficiency economy. The eleven Home Economic students enrolled in the 1st semester, academic year 2013, were presented as the population by using specific random sampling. Moreover, this study was analyzed via the statistical test involving the average, standard deviation and t-test score. The result revealed the average of the post-learning achievement ($X=8.36$) was higher than pre-learning ($X=5.55$) with 100 percent. In order to the PDCA learning technique in the laboratory project related to the Sufficiency Economy, the overall of post-learning achievement was higher than pre-learning with the statistical significant at 0.05. Beside to the investigation, PDCA teaching technique was considerably encouraged the hypothesis of this study.

Keywords : Study on the achievement PDCA teaching Sufficiency Economy

---

¹Department of Home Economic, Faculty of Science and Technology ,Phranakhon Si Ayutaya Rajabhat University

* Corresponding author,

บทนำ

เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ)สาขาคหกรรมศาสตร์ ในกลุ่มวิชาชีพบังคับ และวิชาชีพเลือก ต้องมีทักษะภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 50:50 และหรือ 40:60 สำหรับวิชา ความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ซึ่งปรับปรุงเมื่อพ.ศ.2555 ซึ่งเน้นการฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ร้อยละ50 ผู้สอนจึงพัฒนาเลือกจัดการสอนภาคปฏิบัติแบบเป็นกระบวนการ โดยนำวงจรคุณภาพ PDCA ประยุกต์ควบคู่กับการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อฝึกให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้จากการเรียนภาคทฤษฎี ผู้การ ปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์ มีทักษะการคิดบนหลักวิชาการ จนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาสู่ทักษะเกิด ประสบการณ์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิชาอื่นๆ ผู้วิจัยเชื่อว่า การสอนภาคปฏิบัติแบบวงจร PDCA ควบคู่กับหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะสามารถพัฒนานักศึกษา วท.บ.คหกรรมศาสตร์ ปีที่ 2 รุ่น 2555 ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยพัฒนาผู้เรียนให้มีประสบการณ์เต็มศักยภาพได้

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยประชากรครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) คหกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่เข้าศึกษา พ.ศ. 2555 ภาคเรียนที่ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 คน โดยจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติ ตามแบบเสนอโครงการของสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เพื่อการวางแผนกิจกรรม ภาคปฏิบัติด้วยกระบวนการวางแผนแบบวงจร PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในสัปดาห์ที่ 10 ถึง สัปดาห์ที่ 13 นำเสนอโครงการส่งเสริมคหกรรมศาสตร์ เพื่อพัฒนาชุมชนวิชา 4572710 ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว สัปดาห์ที่ 13 เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพรายวิชาบูรณาการ หลักสูตรกับชุมชนในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา สรุปผลกิจกรรมภาคปฏิบัติ สัปดาห์ที่ 15 โดยใช้แบบประเมินผลของสถาบันวิจัยและ พัฒนาซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมควรมีความรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 สามารถนำความรู้ไปใช้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PDCA และเศรษฐกิจพอเพียงกับโครงการภาคปฏิบัติ การวิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวเพื่อพัฒนาชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สถิติ T-test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ การทำโครงการปฏิบัติการวิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วยการ สอนแบบ PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชน จากข้อมูลการวิจัยที่กระทำกับนักศึกษา วท.บ. คหกรรมศาสตร์ ปีที่ 2 รุ่น 2555 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 คน พบผลการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การทำโครงการภาคปฏิบัติการ วิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วยการ สอนแบบ PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 5.55 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 1.75 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 8.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.63 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยพบว่า คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

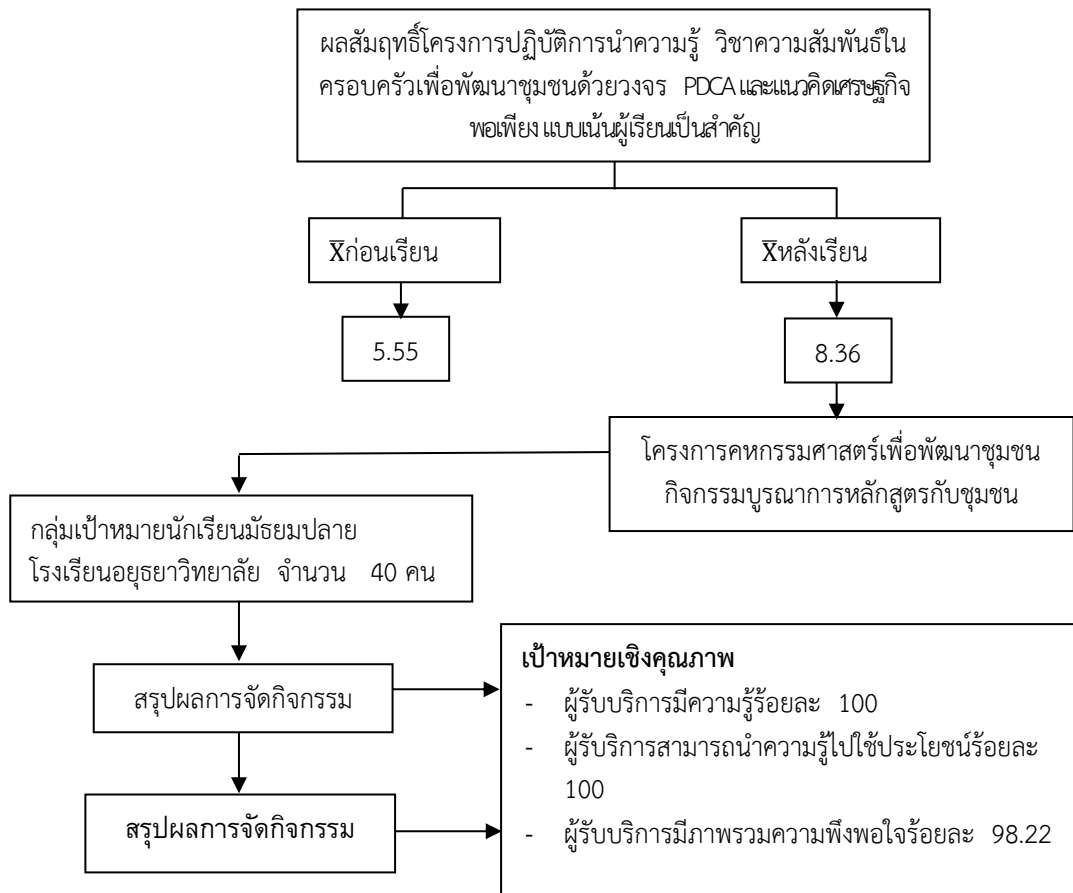
ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ความรู้ความเข้าใจการทำโครงการภาคปฏิบัติด้วยกระบวนการ PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วย T-test

ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	N	$\bar{x}$	SD	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	11	5.55	1.75	5.84	10	.000
หลังเรียน	11	8.36	1.63			

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรู้ความเข้าใจการทำโครงการภาคปฏิบัติด้วยกระบวนการ PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนเรียนนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 5.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.75 หลังเรียนนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 8.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.63 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลและวิจารณ์ผล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อหาผลสัมฤทธิ์การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PDCA ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับโครงการปฏิบัติการนำความรู้เรื่องวิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระดับรายบุคคลและภาพรวมระดับกลุ่มบรรลุตามเป้าหมายเชิงคุณภาพ ตามที่แสดงในภาพสรุปผลสัมฤทธิ์การทำโครงการปฏิบัติการนำความรู้ วิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวเพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ พบผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการดังกล่าวนี้ สามารถบรรลุเป้าหมายเชิงคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในโครงการ สอดคล้องตามเกณฑ์การประกันคุณภาพรายวิชา ด้านการบริหารวิชาการแบบบูรณาการหลักสูตรของสถาบันวิจัย และพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามภาพสรุปผลสัมฤทธิ์ การทำโครงการการปฏิบัติการนำความรู้วิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวเพื่อพัฒนาชุมชน

ภาพที่ 1 สรุปภาพผลสัมฤทธิ์การทำโครงการปฏิบัติการนำความรู้วิชาความสัมพันธ์ในครอบครัวเพื่อพัฒนาชุมชน

จากภาพพบผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน $\bar{X}5.55$ ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน $\bar{X}8.36$ ผลสัมฤทธิ์การจัดโครงการสามารถบรรลุผลการประเมินตามเป้าหมายเชิงคุณภาพที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. หลักการวิจัยนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวางแผนการสอนในวิชาอื่น ๆ ที่เป็นวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. การวิจัยนี้สามารถนำไปขยายผลในระดับกลุ่มประชากรที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อประโยชน์ที่กว้างขวาง เช่น ระดับชุมชน ตำบล หมู่บ้าน อำเภอ เป็นต้น
3. เป็นตัวอย่างของการนำหลักแนวคิดทฤษฎีที่ใช้กับการบริหารธุรกิจมาปรับใช้กับการวางแผนการสอนภาคปฏิบัติบนหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ กองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนา อาจารย์นันทวรรณ จันทร์เพชร ดร.ประดินันท์ เอี่ยมสะอาด นักศึกษาคหกรรมศาสตร์รุ่นปี 2553 และรุ่นปี 2555 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นสถานที่ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ทิตนา แหมณี. 2542.14วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____.2543. เอกสารประกอบการสอนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2552. แนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 พระนครศรีอยุธยา
- พิชญ์ณัฐ วามมีศรี. 2252. การประเมินโครงการพัฒนาความปลอดภัยทางด้านอาหารในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญาณิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2552. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555. พระนครศรีอยุธยา. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2548. เทคนิคการสร้างและข้อสอบความถนัดทางการเรียน. กรุงเทพฯ. สุวีริยาสาส์น.
- สมสุข ศรีสุก. 2542. ผลของการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมุติที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องเลขดัชนีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ ปรัชญาศาสตร์ มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bloom.B.S. 1976. Human Characlevistivs and School Learning. New York. Me Crow – Hill.